

בורג מכסה את איבצן

(המשך מעמוד 15)

ביקרו. עכשיו, מרוב כותרות בעיתונים ופתיחתה של תיבת נדורה, שגם בורג חושש ממנה, החליט השר, בעצת אנשיו, לפעול. הוא מקווה שהשר נויים הקרובים יביאו לשקט במישטרה, לפחות עד הבחירות, ושהעיתונות תניח למישטרה לזמנה.

בשלב ראשון הוא דורש מאיבצן שישכיח את קראוס לתפקיד פיקודי, למעשה רק במחוז תל-אביב. קראוס, שלא החלים לגמרי מהתקף לב שבו לקה, לא יכול, למשל, לקבל לידיו את המחוז הדרומי, שהוא גדול-מימדים. בנוסף לכך, הוא קרוב מאוד למטה הארצי, ואיבצן אינו רוצה לראות את יריבו יומיים.

קראוס ואיבצן היו פעם יריבים טובים. מאז עבודתם המשותפת בירושלים, עבר בין השניים חתול שחור.

בורג לא היה חייב לממש, רווקא עתה, ערב הבחירות, את ההסכם שיש לו עם קראוס. הוא עושה זאת מפני שהוא רוצה ככך, ועתה הוא יכול לכופף את זרועו של איבצן.

קראוס מקורב מאוד לבורג. יש ביניהם קשר אישי טוב. בורג אף השתתף לפני זמן לא רב באירוע מישפחתי של קראוס, והירבה לספר נשיכיו אבותיו של הנציב. כאשר הודח הרצל שפיר, בינואר 1981, היה זה קראוס שעצר את הפירסומים סביב פרשת תיק אפרסק, עד כניסתו של איבצן לתפקיד.

כדי להכניס את קראוס לתל-אביב, חייב איבצן להעביר ממקומו את תורגמן, אחרי שלוש שנים של כהונה במחוז הגדול והקשה.

תורגמן, ששמע לראשונה על העברת קראוס לתל-אביב ברדיו, נתקף כעס. הוא ראה בכך הרה, על אחת כמה וכמה על רקע הפירסומים שהיו נגדו בזמן האחרון. בתחילה הוא שקל להתנגד, אך לפתע גילה שהוא אינו היחיד הלוחש ענייניו למחוז הדרומי. בפגישה שהיתה לו עם איבצן, ביום השישי האחרון, הוא נטה לקבל את ההצעה.

איבצן, הרואה בתורגמן את ידידו ומקורבו, הסכים לו שבתפקיד זה הוא יצא נמצא במקרה העניינים, ירושלים, קרוב לכלייהתיקשות המי קומיים והורים, למישררדיהממשלה ולכנסת. מפקד המחוז הדרומי, יהושע כספי, שאף הוא שמע ברדיו על ההצעה שתורגמן יחליף אותו, ייצא לארצות-הברית, על-פי בקשתו.

כניעה לצורך

הישרדות

איבצן ינצל את כניסתו הצפויה של קראוס לתפקיד פעיל, וימשיך בשינויים במינויים הבכירים. על-פי אישור אגף-המישטרה.

הוא חייב למצוא מחליף לערו, שיפרוש ממחוז הצפון, וכך גם לחדר, הפורש בקרוב. למחוז הצפון מועדים מפקד מישטרת מחוז חיפה, תת-ניצב משולם עמית, ותת-ניצב יוסי לוי.

המפכ"ל עשוי לבקש מהשר לכרוך את השינויים במישטרה עם שינויים בשירות בתי-הסוהר ובהחלפת הנציב, מרדכי רוטהיימר. חלומה הישן של איבצן הוא לרחוף לשם את ראש אג"ם במטה הארצי, צבי בר, יריבו הגדול ומי שעמד בגלוי לצידו של חפץ ונגד המפכ"ל בשיאה של הפרשה. אך מה שאיבצן לא הצליח לעשות אז, הוא לא יוכל גם היום. מרקוביץ תומך בכך, והוא ידאג שבר ישאר במקור-ההכרעות ולא יועבר לתפקיד מחוז למטה הארצי.

ניצב עמיר מבקש לעצמו תפקיד בכיר יותר במטה הארצי.

איבצן אמר באחרונה, שאם זה יהיה תלוי בו, הוא ישאר בתפקידו לפחות עד שנת 1985, מועד שבו ימלא חמש שנים לכהונתו כמפכ"ל. הוא מקווה שכניעתו הנוכחית לבורג תאפשר לו להישיר בתפקיד, לפחות כל עוד השר ממשיך אף הוא בתפקידו. במטה הארצי, וביחוד אותם הסכורים שירשו את איבצן, ממתנים בצפייה ובמתח לבחירות ולתוצאותיהן. יריבי איבצן מקווים, שהוא יודח מייד אם יתחלף השילטון וימונה שר אחר במישררדיהפנים. איבצן מקווה, שלא ינהגו בו בצורה שאין לה תקרים במישטרה-ישראל.

כך או כך, המאבק על המפכ"לות מתעצם. אם באחרונה היו מזכירים במאבק זה את בר, אחר-כך את קראוס וגם את תורגמן, שאמר כי הוא אינו רוצה להיות מפכ"ל, הרי שהשבוע השתנתה התמונה. אחרי שתורגמן נשאל אם הוא אינו רואה בהעברתו למחוז הדרום הרה, שכסופה הוא שיפוט את מרזי, הוא ענה שרדעו הפוכה. ואם לא די בכך, יש לו עתה אתגר אישי להגיע לתפקיד הכי-בכיר, מפני שלדעתו הוא מתאים לכך, והוא יכול לחלץ את המישטרה מהבוץ שבו היא שקועה.

באגף-המישטרה רוו נחת מהורעה זו כי בכך גדלה יכולת התכנות של המטיילים במיסדר-נותיו.

בדיעבד ציטרוני

רינה ועומרי ניצן
אני לא גר בחיפה. אני גר בתיאטרון!

ללונדון לדרמה-סנטר. למרתי שלוש שנים וביימתי את הו. הימים הטובים של בקט באקט-אין. הביקורת כתבה: פתיחה מבטיחה. בחופשה כאתי ארצה ועשיתי הצגת-ילדים בבמות. כשהקהל מתגלש לאולם ויושב בין הבנות דמויות-החיות. בגיל 23 נכנסתי לבימה וביימתי את על קלות-דעת וצביעות. כהתחלה בבימרתך. אחר-כך עברה ההצגה לאולם הקטן, משם לגדול ומשם לכל הארץ.

שבע שנים היית בימאי-בית ב-הבימה, עשית הצגות כמו 'מי-תהום', 'המטבח', 'בובע הקש האיטלי קי', 'חלום ליל קיץ' ואחרים. למה עזבת?

בתיאטרון אסור להיות קבוע. צריך להיות דינאמי. הוונתי לקאמרי ביימתי את מהגוני ומותו של סוכן ומשם עברתי לחיפה.

עבדת בשלושה תיאטרונים. איזה הוא האהוב עליך מכולם?

קשה להגיד ואני לא מתחמק. היום חיפה

כשאתה בוחן שחקן, שגמר זה עתה בית-ספר למישהק, מה אתה מצפה ממנו?

שיהיה מוכשר.
כמה אתה בוחן מדי שנה?

קרוב לשלוש מאות, ארבע מאות. מתוכם מתקבלים מעט מאוד: בין שישה לעשרה.

קרה לך, בשלוש השנים שבהן אתה נמצא בחיפה, שעלית על שחקן ענק?

זה קשה להגיד ברגע הראשון. צריך כמה שנים כדי לדעת ששחקן הוא ענק. אבל גיליתי כמה שחקנים שאני צופה להם עתיד.

אתה יכול להגיד לי מי?
אסור לי להגיד שמות, אני אבא לכולם.

אז אשאל אותך, בפיטריות הרעל' משחק שחקן צעיר, מצויין לדעתך, שמו גיל אלון.

לגבי גיל אני מוכן להגיד לך שאני נורא סקרן לראות אותו בעוד תפקיד ועוד תפקיד ועוד תפקיד.

בוא, נדבר קצת עליך. היית בלהקת סיקור-מרכז.

כן. הגשתי רפליקות לבר-אבא. הוא היה מצחיק ואני העמסתי קוליסות ואהבתי לארגן את התאורה ואת הבימה.

בלומר, כבר בלהקה ידעת ששחי קן לא היה.

מגיל 9 ידעתי שאהיה בימאי. היה לי תיאטרון-כוכות בתוך עגלת-תה. מאוד אהבתי את רגע עליית-המסק, שאותו ארגנתי מצעפים של אמי, כשביד אחת החליתי בחלילית ובשניה הרמתי את המסק. היה לי קהל יוצא מן הכלל, אחותי הצעירה ממני בהמש שנים. ניסיתי לעשות לאחותי קולנוע תנ"כי עם בר סאטין, שאם מאירים מאחוריו ושמים כוכות לפניו, נוצרות צלליות. היא לא אהבה את זה לחלוטין וכך הגעתי לתיאטרון ולא לקולנוע.

היה לי ניסיון בקולנוע דרך מעגלית-הכביסה של אמי. לקחתי ניירות ארוכים מעל המסמר, שם עבר אבי, והדבקתי תמונות ממגוינים. אספתי את ילדי השכונה והעברתי להם את הסרט דרך המעגלה. כבר-מיצווה קיבלתי מקרנה של 8 מילימטר וזה היה מאוד חדשני ב-1963. ביימתי סרט בן 20 דקות על מילחמת-השחרור. אלה היו ניסיונותי האחרונים בקולנוע. בתיכון היתה לי להקה כללית-יכונית, קראנו לה להקה. כי המילה תיאטרון היתה כבחינת חדרת-יקודש.

העלינו את הזמרת בעלת הקרחת. מיכאל הגדלולץ, המבקר, היה אז שחקן, שחקן טוב אפילו. עוד השתתפו: מיכל גוברין, היום בימאית, מיכה לוינסקי, היום בימאי ודני שרמן, היום גיניקולוג. הצייר דן קירר היה אבינו הרוחני וחנן עזון, היום כתב בטלוויזיה, כתב לנו אז שני מחוות. בינתיים הוא התייבש והפך כתב לעניינים יבשים. פעם היה משורר, תארי לעצמך. מייבשת את האנשים, הטלוויזיה.

היינו נוסעים מבית-ספר לבית-ספר בעגלה ששכרנו. זו היתה תקופה נהדרת. ערה בן-נחום אמרה לי, שההצגה הכי יפה שעשיתי בחיי היתה כשהייתי בן 17, הזמרת בעלת הקרחת.

ומה אמרו בבית?

מצד אחד אהבו, מצד אחר קראו את העתודה. כשגמרתי תיכון חדש הלכתי ללהקה צבאית. שם זרקו אותי מאווירון. גאנדי הכריח את הלהקה לצנוח. אני לא צנחתי. אותי זרקו, ואו, כשהשתחררתי, באו הצעות מעודד קוטלר ומיעקב אגמון, אבל אני נחתי ללמוד ונסעתי

אותו בית גפן. שבעיקרו מתרכזו בהצגות לילדים. אז בסנידרלה. כמו שהם מציגים אותה, אין בעיה פוליטית, גם בסיפורים ערבי אין בעיה פוליטית, אז קל להפיק הצגות בנוסח כולם היו בניו למבוגרים. כי זה לא מוזיק ולא מסוכן. כשהצגנו את האי, הם לחמו בנו והפיצו שמר. עות-דיבה בנוסח חמור מאוד. מטעמים שלהם זה נשא אופי של ציד המכשפות המפא-ניקי של שנות ה-50.

מה הם הפיצו?
שהמחזה הוא אנטי מדינת ישראל, מחזה אש-פיסטי. וווהי הרי אחת היצירות החשובות, של אחר המחזאים החשובים בעולם, אטול פוגרט.

תיאטרון חיפה יודע כקולט שחקנים ערביים. מכרם חורי ויוסף אברירדה הם מכוכבי התיאטרון.

השאלה שלך לאטבעית לגביי, מכיוון שההשתלבות של השחקנים כליכך טבעית. הם שחקנים מוכשרים ביותר, המשחקים תפקידים מרכזיים בלהקה ואין שום חשיכות ללאומיותם. אנחנו תיאטרון ישראלי.

אתם לא קוראים לעצמכם תיאטרון יהודי ישראלי?

תיאטרון יהודי, מכיוון שאנחנו עוסקים בחוויה היהודית. אני לא מתבייש ביהדות שלי.

יש לכם שחקנים ערביים ואתם מנסים להגיע לקהל ערבי.

התיאטרון הוא גם יהודי וגם ישראלי. את הרי יודעת שלא סתם בחרנו את מכרם חורי ואברירדה לשחק בתפקידים הראשיים בהאי ולא סתם העלינו את המחזה שוכה, אגב, בתיקורת מצוינות בשפה הערבית. בפאריס ובאמסטרדם הביקורות יצאו גיורות.

מה עשתה ההצלחה באדיבורג ללהקה?

זה לא יאמן, המאסיויות של הביקורת. שבועיים ימים, בכל פעם שפתחנו עיתון מצאנו את עצמנו מרוחים על חצאי עמודים. זה היה אירוע גדול. זה היה קליימקס ואני לא חושב שצריך לחזור עליו, כי זה הטרף את התיאטרון.

חיפה עיר שמרנית. איך מת' אסר לכם להיות בליכך לא-שמרניים?

אני מוכרח להגיד לך, ותאמיני לכל מילה, יש לנו 24 אלף מנויים ועוד שלושת אלפים בצפון. זה מיספרי-ענק ביחס לאוכלוסייה. לדעתי, הגדול בעולם. זהו קהל נאמן ונפלא שלא מנהל איתנו פלרטי ריגעי, אלא רומן-אהבה אמיתי.

תיאטרון חיפה הוא תיאטרון של אנשים צעירים בעיקרו. ההולכים ובי אים. אתה בעד להקה קבועה?

כן. לא לכל החיים. אבל עד שהלהקה ממצה את הלהקמות שלה.

ניצן בלהקת סיקור-מרכז
עוד טבעת בעץ הפרטי!